

Josep Carles Rius i Baró, degà del Col·legi de Periodistes de Catalunya

“El periodisme no és un treball tècnic, és un treball que representa un compromís amb la societat”

Josep Carles Rius i Baró combina el seu càrrec de degà del Col·legi de Periodistes de Catalunya, amb el de cap de redacció de “La Vanguardia” de cap de setmana. Nascut a Valls, l’any 1956, també és professor de periodisme a la Universitat Autònoma de Barcelona.

On treballen els periodistes avui en dia?

Primer als mitjans convencionals tradicionals, és a dir, als diaris, les televisions i les ràdios. Però cada vegada hi ha més periodistes treballant en serveis de premsa d’empreses i institucions. Nosaltres, a aquests últims, els considerem “periodistes de font”. Així, tenim periodistes de mitjà i periodistes de font.

Què necessita algú que vulgui dedicar-se al periodisme?

Tres coses: una formació intel·lectual sòlida, els instruments propis de l’ofici, i un element molt important, l’actitud. El periodisme no és un treball tècnic, sinó que és un treball que representa un compromís amb la societat, que compleix un mandat democràtic i això comporta una sèrie de condicions que altres professions no tenen.

En què consisteix aquest “compromís”?

El compromís del periodista està molt clar: ha de lluitar per la veracitat. És una professió que està al servei de la societat, ha d’exercir la crítica.

Quines mancances troba en els nous periodistes?

Trobo que, en la formació actual, s’incideix molt en la part tècnica, en les eines, en la forma, i menys en el contingut. És a dir, els ensenyaem com s’han de dir les coses, però no els ensenyaem què s’ha de dir. Cal que reflexionem sobre aquest punt, des del Col·legi i des de les Facultats. Hem de crear periodistes que sàpiguen comunicar molt bé, però sobretot, que participin a l’hora de decidir què es comunica, perquè tenen l’obligació de fer-ho. El periodista té molt a dir en la creació de continguts.

Com afecta la situació actual del mercat a la figura del periodista?

El periodista dins les redaccions dels mitjans tradicionals ha perdut molta autonomia, molta llibertat i molt poder de decisió. Durant la transició, i fins els principis dels 90, la decisió periodística pesava molt dintre dels mitjans, ara pesa la decisió empresarial. Hi ha excepcions, però en general ha perdut molt de pes. A banda hi ha l’escenari de la xarxa que jo crec que ofereix unes possibilitats immenses, però que encara no ha trobat les fórmules per fer periodisme de qualitat. No per fer-lo, sinó per aconseguir notorietat dins de la xarxa. La xarxa està plena de soroll, plena d’informació no prou verificada, no prou sòlida, i això ho acaba contaminant una mica tot.

Com es resoldrà aquesta situació?

No ho sabem. Quan passi la crisi econòmica tornarà la publicitat a la premsa escrita? La premsa escrita tornarà a ser sòlida? O hi ha una publicitat que ja s'ha habituat a la xarxa amb uns preus molt menors i ja no tornarà a la premsa escrita? Aquí hi ha un escenari molt obert.

I la multiplicació de tants canals de televisió, Internet, mitjans, mitjans locals o comarcals, no està donant més oportunitats?

En aquests escenaris s'estan creant llocs de treball, però de molta mala qualitat. La precarietat és brutal. Qui estigui disposat a lluitar pel periodisme, pot triomfar, si té les bases... Ara bé, el sacrifici que se li exigeix és un sacrifici brutal, que no té res a veure amb el sacrifici que se li exigeix en altres professions.

Destacats:

“El periodista té molt a dir en la creació de continguts”

“La xarxa està plena de soroll, plena d'informació no prou verificada, no prou sòlida, i això ho acaba contaminant una mica tot”

Cofinançat per:

